

forlanger det psykologisk Umulige. Jeg siger altsaa, det er muligt, man kan tænke sig, at en eller anden Sagsfører kan ville forhindre, at en Tilfæelse kommer frem, som virkelig er sand — jeg tror det ikke, men der er jo vel dem, der kunne tænke sig det —; men selv om det skulde passere, sætter jeg derimod, hvad jeg har nævnet om Forhørsdommerens Stilling og om de Tilfæelser, der komme frem ved den Virksomhed fra hans Side, jeg her har skildret, en Virksomhed — det tilføjer jeg — som, saaledes som Forholdene nu ere ordnede hos os, ikke med nogen Forskjel efter sin Karakter kan være synderlig anderledes selv hos de mest velvillige Forhørsdommere. Jeg vil kun tilføje, at i Loven af 11te Februar 1863 have vi den Regel, at en Sagsfører kan møde og bistaa den Sigtede, og jeg tror, det fortjener Overveelse, om man ikke med Hensyn til Behandlingen af de egentlige kriminelle Sager kunde komme ind paa noget Eignende indenfor et rimeligt Omfang. Jeg mener derved paa ingen Maade, at der altid skulde tilforordnes en Sagsfører, at en saadan altid skulde møde med den Sigtede, thi det tror jeg ikke vilde være opnaeligt, saaledes som Forholdene nu stille sig, men kun, at der gives den Sigtede en Ret til at benytte en Sagsførers Bistand, naar han tror at trænge dertil, og at den kan nytte ham. — Jeg kommer til at nævne endnu en Foranstaltning. Jeg tror, det kunde tages under Overveelse, hvorvidt man ved Behandlingen af dette Lovforslag maatte kunne komme ind paa det, jeg her sigter til, nemlig angaaende Protokoleringen af Forklaringerne. Det er ganske vist saaledes, at Dommeren, der nu paa de allerfleste Steder tillige fungerer som Rets skriver, skal føre til Protokollen, hvad saavel den Sigtede, som de øvrige under Sagen Afhørte udsige; men man kan dog ikke derved se bort fra, at der ikke derved paahviler Dommeren nogen Pligt til at føre til Protokollen ordret, hvad der saaledes bliver fremsført, ja, at dette ikke engang kan være Meningen, men at Dommerens Opgave i saa Henseende maa gaa ud paa, i passende sammentrængt Form at føre det væsentlige Indhold af, hvad Komparenterne have sagt, til Protokollen. I saa Tilfælde kommer det imidlertid an paa, om Dommeren rigtig har opfattet og rigtigt gengivet, hvad saavel den Sigtede som de øvrige Komparenter have forklaret og have villet forklaret. Ærede Medlemmer i denne Sal ville have lagt Mærke til, at, naar et æret Medlem har havt Ordet, og et andet æret Medlem bag efter citerer, hvad det første Medlem har sagt, og henholder sig dertil, samt imødegaar det, hænder det ofte, at det første ærede Medlem siger: Nei, det var slet ikke det, jeg sagde; jeg mente det slet ikke paa den Maade. Dette hænder her saa særdeles hyppigt. Men hvor hyppigt, eller hvor let kan det da ikke hændes, at den Forhørsdommer, der staar som den Sigtedes

Modstander — vel at mærke, naar han har den subjektive Opfattelse, at den Sigtede er skyldig — ved at føre til Protokollen, saavel hvad den Sigtede har sagt, som hvad Vidnerne have sagt, gjør sig skyldig i meget væsentlige Misforståelser. Det ligger næsten i hans Standpunkt, saa at der skulde en overordentlig Begavelse til hos en Dommer for at han med Nette kunde siges ganske at holde sig fri derfor. Vel har nu den Sigtede saavel som alle andre Komparenter, den Ret, at de kunne forlange en Tilføjning til Protokollen, hvorved det, som tidligere er tilført denne, bliver forandret og berigtiget; men at gjøre dette i noget stort Omfang, er for en Rægmænd ofte ikke nogen let Sag, og den Sigtede, som staar særberømt, det være sig enten af sin Forbrydelse eller af den Arrest, han har maattet udholde, eller i det Hele af den Situation, han er kommen i som Sigtet eller Anklaget, har mange Gange hverken Kraft eller Evne til at indlade sig i vidtløftig Disput med Forhørsdommeren om, hvorvidt det, der staar i Protokollen, nøiagtigt udtrykker, hvad han har villet sige, eller ikke. Det var ogsaa derfor, at der i de Lovforslag, som blev forelagt i sin Tid her i Rigsdagen, og hvoraf den ærede foregaaende Taler (Casse) efter min Opfattelse har havt saa stor Fortjeneste, var optaget en Bestemmelse netop angaaende det Punkt, jeg her har talt om. Det hedder saaledes i Mergangen fra 1863—64, Tillæg A, Side 488 i „Udskrift til Lov om Gjennemførelsen af Offentlighed og Mundtlighed i Strafferetspleien samt Indførelse af Nævninger“ osv., § 120 — jeg beder den ærede Formand om Tilladelse til at oplæse nogle faa Linier — : „Af Vidneforklaringer optegnes det væsentlige Indhold, men ligesom enkelte Udsagn, naar det udtrykkelig forlanges, kunne optegnes ordret, saaledes skal en ordret Gjengivelse af Vidnets Udsagn, saa vidt muligt, finde Sted, naar det antages, at Vidnet vil være at erbjætte under Forundersøgelsen“. Det Sidste fleer jo altid under den nuværende Ordning. Der tilføjes i samme Paragraf: „Egeledes skulle saa vidt muligt den Sigtedes Udsagn gjengives med hans egne Ord“. I den næste Paragraf hedder det bl. A.: „Paaistaar en afført Person, at hans Forklaring ikke er tilført rigtigt eller med tilstrækkelig Fuldstændighed, kan han forlange selv til Protokollen at diktere, hvad han finder nødvendigt for at berigtige eller fuldstændiggjøre det Tilførte, dog at Saadant sker uden Bidtløstighed“. Denne Ret har for Tiden ingen Komparent, ingen, hvis Forklaring bliver afstøjet i en kriminel Sag, hvad enten det er som Sigtet eller som Vidne. Det er en Ret, som det forekommer mig er saa naturlig og saa billig, og som det tillige er nødvendigt at indrømme de Paagjældende, naar der skal gives fuld Sikkerhed for, at Protokollen rigtig gjengiver, hvad de sige. Vi maa jo erindre, at vore Bestemmelser med Hensyn til Protokollens